

V Bruselu dne 16.3.2023
COM(2023) 162 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

30. výročí jednotného trhu

1. ÚVOD

Jednotný trh letos slaví třicáté výročí. Je jedním z největších úspěchů EU. Od jeho vytvoření v roce 1993 využívají občané a podniky výhod volného pohybu osob, služeb, zboží a kapitálu v míře, která překonává i ta nejvíce vizionářská očekávání z doby před třemi desetiletími.

Jednotný trh, který byl původně koncipován jako prostor volného obchodu bez celních a necelních překážek mezi jeho členy, se vyvinul v něco, co tento záměr výrazně přesahuje. Stal se největší integrovanou oblastí jednotného trhu na světě¹, a přitom zůstal jednou z oblastí nejvíce orientovaných směrem ven. Jednotný trh je totiž mnohem víc než právní rámec nebo trh jako takový: je prostorem svobody, pokroku, příležitostí, růstu, sdílené prosperity, odolnosti a prostředkem geopolitické projekce.

Kromě ohlédnutí za mnoha úspěchy, které dnes ve svém každodenním životě považujeme za samozřejmost, je důležité si uvědomit, že jednotný trh je cenným živým aktivem, které musíme neustále chránit a zlepšovat.

Jednotný trh se musí i nadále přizpůsobovat novým výzvám², jak mimo jiné uznal Evropský parlament ve svém usnesení o třicátém výročí jednotného trhu³. Je třeba vyvinout společné úsilí, aby byl jednotný trh i nadále zachován, aby byl prohlubován a využíván jeho plný potenciál, aby byly zajištěny rovné podmínky uvnitř EU i celosvětově a aby jednotný trh prostřednictvím dlouhodobé konkurenceschopnosti a produktivity podporoval prosperitu EU, jak požaduje Evropská rada⁴. Jednotný trh je společný prostor, který přitahuje investice v rámci EU i ze zemí mimo EU tím, že má předvídatelný a jednoduchý regulační rámec.

Společné úsilí je potřebné pro prosazování stávajících pravidel, odstraňování překážek a prozkoumání oblastí pro další integraci jednotného trhu. Potenciální přínosy jsou velmi významné: odhaduje se, že pouhé odstranění překážek jednotného trhu se zbožím a službami na úrovni členských států by mohlo do konce roku 2029 přinést hospodářství 713 miliard EUR⁵.

¹ Měřeno v paritě kupní síly, Světový ekonomický výhled MMF.

² Včetně demografických výzev.

³ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. ledna 2023 o třicátém výročí jednotného trhu: oslava úspěchů a výhled do budoucna, P9_TA(2023)0007.

⁴ Závěry Evropské rady, 9. února 2023.

⁵ Přehled nákladů vyplývajících z neexistence společného evropského postupu na období 2019–24, studie výzkumné služby Evropského parlamentu, 2019.

2. JEDNOTNÝ TRH JAKO STŘEDOBOD EVROPSKÉHO PROJEKTU PO DOBU TŘICETI LET

2.1 Zlepšení života občanů a podniků, které doprovází zelenou a digitální transformaci

Volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu umožňuje Evropanům přístup k co nejširšímu výběru výrobků, služeb, zkušeností, nápadů, kultur a jazyků. Každý den z něj má prospěch více než 440 milionů občanů na celém kontinentu. Jednotný trh je především prostředkem ke zvýšení kvality života lidí.

Díky zrušení příplatků za **roaming** můžeme při cestování po Evropě zůstat v kontaktu s rodinou a přáteli. **Spotřební zboží a potraviny**, které jsou v oběhu na jednotném trhu, ať už jsou zakoupeny on-line nebo off-line, se staly bezpečnějšími a nebezpečné výrobky jsou stahovány z trhu. **Jednotná nabíječka** pro elektronická zařízení sníží množství elektronického odpadu a komplikace pro spotřebitele a přinese jim každoroční úspory ve výši 250 milionů EUR. Jednotný evropský dopravní prostor umožňuje cestovat a přepravovat zboží v rámci EU za dostupnou cenu. **Silná práva cestujících** znamenají, že se nám v případě narušení našich cestovních plánů dostane odškodnění. Podniky a občané mohou provádět přeshraniční platby stejně snadno jako v tuzemsku. Spotřebitelé žádající o **úvěr** mohou počítat se zvýšenou ochranou.

Jednotný trh také usnadňuje život, studium, práci a odchod do důchodu v jiném členském státě. Program **Erasmus** umožnil téměř 13 milionům mladých lidí studovat a pracovat v zahraničí. Jednotný trh rozšířil obzory a příležitosti evropských odborníků, kterým jsou snáze uznávány **odborné kvalifikace**. Díky koordinaci pravidel **sociálního zabezpečení** mohou miliony Evropanů i nadále požívat svých práv na důchody a zdravotní péči, když žijí v zahraničí, a pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zajišťují spravedlivou hospodářskou soutěž a vysoké standardy pro všechny bez ohledu na místo výkonu jejich práce⁶.

Jednotný trh je silným motorem pro urychlení **zelené transformace** v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu. Normy pro výrobky stanovené jednotně na úrovni EU zajišťují soulad s právními předpisy v oblasti životního prostředí a bezpečnosti a dodržování požadavků na energetickou účinnost. Tržní přístup systému EU pro obchodování s emisemi snižuje emise nákladově efektivním způsobem, zatímco příjmy, které vytváří, mohou podpořit přechod k čistší výrobě a stimulovat inovace.

Integrovaný **unijní trh s energií** je nákladově nejefektivnějším způsobem, jak zajistit občanům EU udržitelné, bezpečné a cenově dostupné dodávky energie. Velké úsilí vynaložené na další integraci trhů s elektřinou v Evropě znamenalo v posledním desetiletí pro spotřebitele značné přínosy. Odhaduje se, že díky umožnění přeshraničního obchodu mezi

⁶ Tato celostní úloha jednotného trhu je uznána usnesením Evropského parlamentu (viz bod 9).

členskými státy a zlepšení bezpečnosti dodávek v širší zeměpisné oblasti dosáhnou tyto přínosy přibližně 34 miliard EUR ročně⁷. V kontextu častého narušování dodávek pomohl jednotný trh zajistit, aby energie, zejména plyn, proudila tam, kde je nejvíce zapotřebí. Pro zajištění odolnosti energetického systému EU jsou nezbytné regionální spolupráce a solidarita. Nařízení o transevropské energetické síti (TEN-E) k této robustní bezpečnosti dodávek významně přispělo propojením energetických systémů členských států prostřednictvím projektů společného zájmu. Nedávná energetická krize současně upozornila na řadu nedostatků, na které musela EU reagovat.

V příštích letech se jednotný trh musí vyvíjet, aby splňoval očekávání občanů ohledně **digitální transformace** zaměřené na člověka a trhy, které činí udržitelná rozhodnutí cenově dostupnými a atraktivními. **Akt o digitálních službách** zajistí, aby on-line podniky mohly působit v celé Evropě na základě jediného souboru přímo použitelných pravidel a aby občané mohli bezpečně používat on-line platformy a služby elektronického obchodu bez ohledu na to, kde se v EU nacházejí, a byli chráněni před nezákonným obsahem, dezinformacemi a kyberšikanou. **Akt o digitálních trzích** zajistí spravedlivé trhy otevřené hospodářské soutěži v digitálním odvětví, aby platformy nemohly na jednotném trhu zneužívat své silné pozice strážců. Harmonizovaná pravidla v oblastech, jako jsou audiovizuální média a autorská práva, podporují kulturní rozmanitost a pluralitu sdělovacích prostředků v digitálním kontextu. S již přijatým aktem o správě dat a aktem o datech ve fázi pokročilých jednání vytváří EU skutečný **jednotný trh s daty**, otevírá příležitosti pro všechny hospodářské subjekty a činí z Evropy vedoucí světovou ekonomiku aktivně využívající data. Vytváříme rovněž jednotný trh v oblasti **kybernetické bezpečnosti**, včetně požadavků na kybernetickou bezpečnost pro všechny připojitelné výrobky, software nebo hardware.

EU vyvinula digitální nástroje, aby jednotný trh fungoval plynuleji. Během pandemie Komise za účelem usnadnění volného pohybu rychle vytvořila **digitální certifikát EU COVID**, který občanům a rezidentům EU umožnil snadno poskytnout digitální důkaz o tom, že byli očkovaní proti onemocnění COVID-19, obdrželi negativní výsledek testu nebo se z onemocnění zotavili.

Digitální nástroje **snižují administrativní zátěž a vytvářejí transparentnost** pro občany i podniky. Chtějí-li občané a podniky vědět více o svých právech a příležitostech, mohou se obrátit na portál **Vaše Evropa**, který slouží jako jednotné kontaktní místo pro informace. Ti, kdo hledají radu při výskytu problémů na jednotném trhu, mohou využít služby **Vaše Evropa – Poradenství** a centra **SOLVIT**, které podnikům nebo jednotlivcům dotčeným porušením právních předpisů EU pomáhají řešit spory a zjednat mimosoudní nápravu, což jim umožňuje překonávat překážky. S cílem zlepšit podnikatelské prostředí zaměřují centra SOLVIT své úsilí na to, aby malým a středním podnikům pomohla co nejlépe využívat příležitostí jednotného trhu. **Systém pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI)**⁸, který propojuje tisíce orgánů veřejné správy, usnadňuje přeshraniční administrativní výměny mezi nimi a řeší problémy. V průběhu let neustále rostl a nyní pokrývá devatenáct oblastí politiky⁹. To

⁷ Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů: <https://www.acer.europa.eu/events-and-engagement/news/press-release-acer-publishes-its-final-assessment-eu-wholesale>.

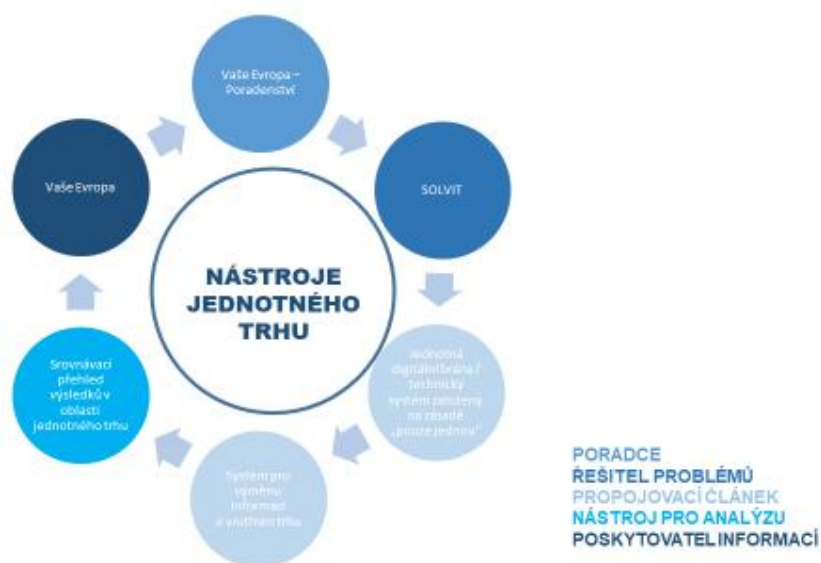
⁸ Systém pro výměnu informací o vnitřním trhu https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index_cs.htm.

⁹ [Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu za rok 2022](#), celková výkonnost systému IMI.

společně vytváří skutečný „podpůrný útvar jednotného trhu“, který je přínosem pro podniky i správní orgány.

Technický systém založený na zásadě „pouze jednou“ zajistí, aby v případě, kdy podnik nebo občan jednou předloží dokument veřejné správě, mohl být tento dokument bezpečně předán jiným orgánům veřejné správy, díky čemuž může podnik nebo jednotlivec provést další postupy bez nutnosti daný dokument znovu předkládat. Všechny tyto nástroje jsou přístupné prostřednictvím **jednotné digitální brány EU**. **Evropská peněženka digitální identity**¹⁰ navíc občanům a podnikům poskytne standardizované dokumenty, které mohou bezpečně používat k prokázání své identity nebo potvrzení důležitých informací v celé EU, například diplomů potvrzujících odbornou kvalifikaci nebo dokumentů souvisejících se zdravotní péčí a sociálním zabezpečením. K dosažení ambicí Digitální dekády EU¹¹ je cílem EU poskytovat do roku 2030 všechny klíčové veřejné služby on-line.

Graf č. 1: Nástroje jednotného trhu

Zdroj: Evropská komise

2.2 Podpora hospodářství

¹⁰ Další informace jsou k dispozici zde: [Evropská digitální identita \(europa.eu\)](https://europa.eu).

¹¹ Další informace jsou k dispozici zde: [Rozhodnutí, kterým se zavádí politický program Digitální dekáda 2030](#).

Jednotný trh jako největší integrovaný trh na světě předčil z makroekonomického hlediska všechna očekávání. S podílem na světovém HDP dosahujícím 18 %¹² je odrazovým můstkem pro podniky, které mohou své zboží a služby nabízet více než 440 milionům občanů EU na celém kontinentu. Je domovem 23 milionů podniků¹³, které zaměstnávají téměř 128 milionů lidí¹⁴. Jednotný trh přinesl velmi **významné hospodářské výhody**, přičemž EU dosahuje HDP, který je v dlouhodobém horizontu až o 9 % vyšší, než by byl bez jednotného trhu¹⁵. Tato integrace byla a nadále je základním **zdrojem růstu a vytváření pracovních míst**¹⁶. Zatímco celková zaměstnanost v EU vzrostla za období 2000–2014 o 5,5 %, počet pracovních míst závislých na přeshraničních službách¹⁷ se za stejné období téměř zdvojnásobil (z 5,6 na 10,9 milionu)¹⁸. Úroveň obchodu se zbožím a službami mezi členskými státy v porovnání s velikostí hospodářství EU se za posledních třicet let přibližně zdvojnásobila. Výzkumní pracovníci uvádějí, že hospodářská integrace v Evropě je z regulačního hlediska vyspělejší než například ve Spojených státech¹⁹.

¹² HDP v běžných cenách.

¹³ Bez finančního sektoru.

¹⁴ Celebrating 30 years of EU Single Market 1993-2023, Eurostat (Slavíme třicáté výročí jednotného trhu EU 1993–2023, Eurostat): <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20221206-1>. Tento údaj zahrnuje „nefinanční podnikovou ekonomiku“ (sekce B až N a oddíl 95 kromě oddílu K klasifikace NACE Rev. 2), která zahrnuje: průmysl, stavebnictví, obchod a nefinanční služby.

¹⁵ Diskusní dokument 094: [Quantifying the Economic Effects of the Single Market in a Structural Macromodel](https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20221206-1) ([europa.eu](https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20221206-1)) (Kvantifikace hospodářských dopadů jednotného trhu v strukturálním makromodelu) (europa.eu), Jan in't Veld, 2019.

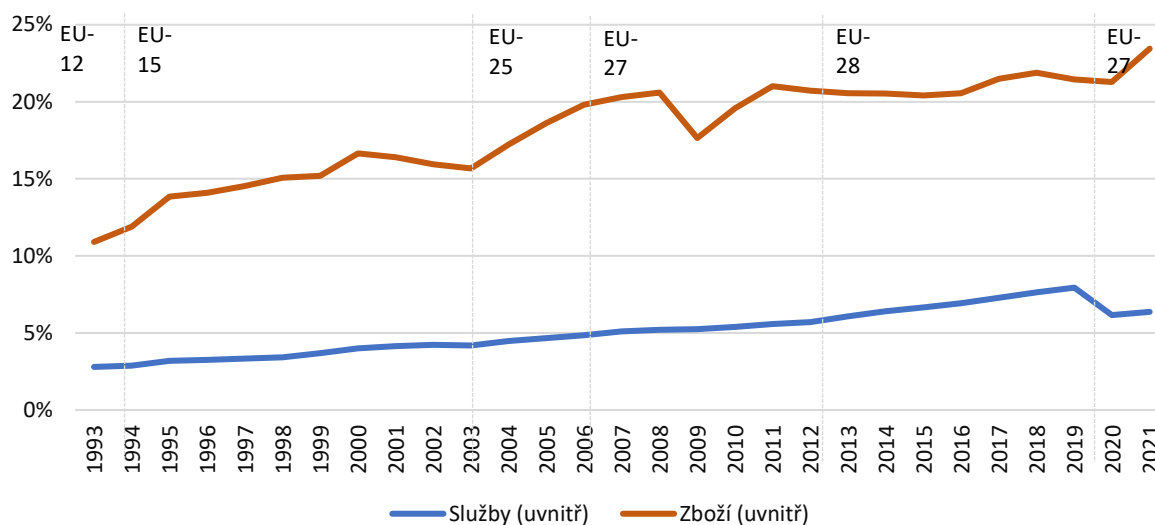
¹⁶ Zdroj: Dánské ministerstvo průmyslu, obchodu a financí: [The Single Market accounts for 56 million jobs across the EU](https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20221206-1) (Jednotný trh představuje 56 milionů pracovních míst v celé EU).

¹⁷ Zaměstnanci ve společnostech, které vyvážejí služby nebo dodávají vývoznímu odvětví meziprodukty a poskytují mu zprostředkovací služby.

¹⁸ Zdroj: „Cross border services in the internal market: an important contribution to economic and social cohesion“ (Přeshraniční služby na vnitřním trhu: důležitý příspěvek k hospodářské a sociální soudržnosti), studie Manuela Fritsche a Dr. Romana Bertenratha (2019); <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/cross-border-services-internal-market-important-contribution-economic-and-social-cohesion>.

¹⁹ Zdroj: Parson, C. and Smith, A. (2022) „The 'completeness' of the EU single market in comparison to the United States“ („Úplnost“ jednotného trhu EU ve srovnání se Spojenými státy), Single Market Economy Papers, WP7, Úřad pro publikace Evropské komise. Viz také oddíl 2.4 o řešení jiných než regulačních překážek v EU prostřednictvím správní spolupráce a digitálních nástrojů.

Graf č. 2: Obchod se zbožím a službami v rámci jednotného trhu (1993–2021)

Zdroj: Útvary Komise, na základě údajů Eurostatu. Poznámka: v grafu jsou znázorněny obchodní toky zboží a služeb uvnitř EU jako podíl na HDP EU. Vertikální přerušované čáry v grafu zvýrazňují zohledněné změny v rozsahu údajů o obchodu a HDP s ohledem na počet členských států (např. v období 2007–2012 je zohledněn obchod a HDP v EU-27, zatímco v období 2013–2019 obchod a HDP v EU-28). Obchod se měří průměrem dovozů a vývozů.

Jednotný trh je navíc důležitým nástrojem pro **finanční integraci** v Evropě a je nezbytný pro hospodářskou a měnovou unii. Usnadňuje podnikům získávání peněz a dělá z Evropy přitažlivější místo pro investice²⁰. V posledních desetiletích se neustále zvyšovalo držení přímých zahraničních investic uvnitř EU, které byly ve druhém čtvrtletí roku 2021 oproti začátku roku 2002 téměř pětikrát vyšší; držení portfoliových investic uvnitř EU se také zvýšilo – a to čtyřnásobně. V rámci akčního plánu unie kapitálových trhů probíhá několik iniciativ k dokončení jednotného trhu s kapitálem. Naposledy v prosinci 2022 předložila Komise jako součást unie kapitálových trhů návrh na omezení byrokracie pro podniky, zejména malé a střední podniky, s cílem získat finanční prostředky na burzách a návrh na řešení strukturálních překážek harmonizací hlavních aspektů právních předpisů upravujících problematiku insolvence podniků. Pro integraci vnitrostátních kapitálových trhů toho však zbývá udělat ještě mnohem více. Integrované a důvěryhodné platební systémy podporují fungování jednotného trhu, a přispívají tak ke konkurenceschopnosti EU.

Významné jsou také sociální přínosy jednotného trhu v oblasti zaměstnanosti, přičemž v EU závisí na obchodu uvnitř EU až 56 milionů pracovních míst. Počet mobilních pracovníků v EU se v posledních třiceti letech neustále zvyšuje díky programům, jako je EURES²¹, a politikám zaměřeným na zlepšení kvalifikace a uznávání dovedností. Unijní model sociálně tržního hospodářství se opírá o vysoké sociální standardy, které podporuje **evropský pilíř sociálních práv**. Ten podporuje rovné příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní

²⁰ Zdroj: Evropská centrální banka (2022), Finanční integrace a struktura v eurozóně, technická zpráva, Evropská centrální banka, Frankfurt. Evropská komise (2022), Přezkum evropské finanční stability a integrace, pracovní dokument útvarů Komise, SWD(2022) 93 final, Evropská komise, Brusel.

²¹ EURES je evropská síť pro spolupráci služeb zaměstnanosti, jejímž cílem je usnadnit volný pohyb pracovníků. [EURES \(europa.eu\)](https://eures.europa.eu).

podmínky a sociální zabezpečení, začleňování a rozmanitost (například pokud jde o vysílání pracovníků²², rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem²³, přiměřené minimální mzdy²⁴ a transparentnost odměňování). Tento sociální rámec pak přispívá k rovným podmínkám na jednotném trhu.

Jednotný trh rovněž umožnil další rozvoj **sociální ekonomiky**, přičemž zhruba 2,8 milionu subjektů sociální ekonomiky zaměstnává v Evropě přibližně 13,6 milionu lidí²⁵. V prosinci 2021 přijala Komise akční plán pro sociální ekonomiku²⁶, ve kterém navrhla konkrétní opatření, která mají být provedena do roku 2030. V letošním roce bude přijat balíček opatření týkajících se sociální ekonomiky, který zahrnuje legislativní iniciativu v oblasti přeshraniční činnosti sdružení na jednotném trhu.

Jednotný trh hrál významnou úlohu při umožnění postupné vzestupné **hospodářské konvergence** v rámci EU v návaznosti na její postupné rozšiřování. Je tomu tak proto, že jednotný trh vytvořil rovné podmínky pro podniky v celé EU, což společně usnadnilo přeshraniční činnost a soutěž za rovných podmínek. To podpořilo větší přeshraniční obchod a investice, což následně přispělo k posílení hospodářského růstu a vytváření pracovních míst²⁷. Sociální a hospodářská soudržnost jsou pro fungování jednotného trhu nezbytné, jak bylo uznáno v jeho zřizovacím aktu před třiceti lety. Politika soudržnosti podporuje harmonický rozvoj evropských regionů a umožňuje jim přispívat k jednotnému trhu a využívat výhod z účasti na něm. Díky rostoucím příležitostem pro hospodářskou činnost umožnil jednotný trh zemím s nižšími příjmy, aby se přiblížily zemím s vyššími příjmy, a přispěl k vytváření většího počtu pracovních míst a tím ke snížení nezaměstnanosti. Jednotný trh **podpořil konkurenceschopnost evropských podniků**²⁸, což vedlo k lepším výrobkům a nižším cenám pro spotřebitele²⁹. Rovněž zajistil vysokou míru integrace a propojení hodnotových řetězců v EU. Ekosystém mobility a automobilového průmyslu se například skládá nejen z velkých, světoznámých korporací, ale především z dodavatelů

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957 ze dne 28. června 2018, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Text s významem pro EHP).

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041 ze dne 19. října 2022 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii.

²⁵ Číselný údaj vztahující se k EU-28. Viz Evropský hospodářský a sociální výbor, Recent evolutions of the Social Economy in the European Union (Nedávný vývoj sociální ekonomiky v Evropské unii), Monzon J. L. and Chaves R., 2017.

²⁶ Sdělení Komise „Rozvoj hospodářství ve prospěch lidí: akční plán pro sociální ekonomiku“, COM(2021)778.

²⁷ Zdroj: Parson, C. and Smith, A. (2022) „The 'completeness' of the EU single market in comparison to the United States“ („Úplnost“ jednotného trhu EU ve srovnání se Spojenými státy), Single Market Economy Papers, WP7, Úřad pro publikace Evropské komise. Viz také oddíl 2.4 o řešení těchto jiných než regulačních překážek v EU prostřednictvím správní spolupráce a digitálních nástrojů.

²⁸ Výzkum a inovace v širokém smyslu přispěly v posledních deseti letech ke dvěma třetinám růstu produktivity EU. Program Horizont Evropa společně se svými předchůdci pomohl vytvořit a lépe šířit vynikající znalosti a technologie na jednotném trhu. Viz Zpráva o výkonnosti EU v oblasti vědy, výzkumu a inovací za rok 2020. Průzkum Eurobarometr z října 2022 o politice hospodářské soutěže zaměřený na občany a malé a střední podniky ukazuje, že podle názoru velké většiny respondentů hospodářská soutěž podporuje inovace a umožňuje větší výběr a lepší ceny. Viz https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_22_6374.

²⁹ Konkrétně se odhaduje, že intervence týkající se fúzí, kartelů a antimonopolních opatření přinesly v období 2012–2021 přímé úspory zákazníků v rozsahu 12–21 miliard EUR ročně (Výroční zpráva o jednotném trhu pro rok 2023, strana 18).

součástí, prodejních a opravárenských sítí a představuje celkem 1,8 milionu společností, z nichž 99,7 % tvoří malé a střední podniky.

Politika hospodářské soutěže hraje ústřední úlohu při zachování dobře fungujících trhů a při řešení příslušných selhání trhu v Evropě. Od vzniku Unie politika hospodářské soutěže přispívá k tomu, aby se průmyslová odvětví stala silnějšími a globálně konkurenceschopnými, a zajišťuje, aby občané EU byli konečnými příjemci vysoce konkurenceschopného sociálně tržního hospodářství. Prosazování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže založené na pravidlech také poskytuje právní jistotu a předvídatelnost pro všechny podniky, které usilují o co nejlepší využití jednotného evropského trhu.

2.3 Rozvoj odolnosti vůči krizím a schopnosti je zvládat

Nedávná řada krizí ukázala zásadní význam bezproblémově fungujícího jednotného trhu. Základní služby, jako je zásobování energií a vodou a poskytování zdravotní péče, doprava³⁰ a telekomunikace, jsou klíčové pro zajištění kvality života lidí i pro samotnou reakci na mimořádné události. Tyto služby musí zůstat funkční během katastrofy nebo krize i po ní.

Když členské státy jednájí individuálně a uzavírají své hranice nebo zavádějí zákazy vývozu zdravotnického vybavení, obilí či surovin uvnitř EU, je celé fungování jednotného trhu pod tlakem, což ohrožuje průmysl, služby i odborníky a v konečném důsledku občany. Ačkoliv pandemie COVID-19 vedla zpočátku k nedostatku základních produktů a obrovským dopravním zácpám na hranicích, které bránily volnému pohybu základních pracovníků, převážil jednotný trh. Když prudce stoupla celosvětová poptávka po ochranných rouškách a očkovacích látkách, pomohl nám jednotný trh překonat nedostatek různorodých zdrojů dodávek a kapacity pro výrobu toho, co se stalo životně důležitým zbožím.

Po počátečním období, během něhož vnitrostátní orgány jednostranně a nekoordinovaně vytvářely překážky volného pohybu zboží, služeb a osob, což hluboce ovlivnilo hospodářskou činnost, Komise – s podporou členských států – zasáhla, aby tyto překážky odstranila pomocí iniciativ, jako jsou „zelené pruhy“. EU rovněž udržovala plně otevřené dodavatelské řetězce se světem, přičemž stavěla na prosperujícím průmyslu, který po desetiletí těžil z jednotného trhu, a spojovala síly a kapacity po celé Evropě od velkých společnosti až po vysoce inovativní a konkurenceschopné malé a střední podniky.

Na základě uvedených úspěchů jsme z těchto krizí získali nezbytná politická ponaučení. Komise zřídila **Úřad pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví** s cílem lépe odhalovat budoucí přeshraniční mimořádné situace v oblasti zdraví, předcházet jim a reagovat na ně. Komise rovněž navrhla nový **nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu**, který má zajistit, aby jednotný trh během budoucích krizových situací zůstal otevřený a spravedlivý a nadále zajišťoval dostupnost zboží a služeb, které lidé a podniky nejvíce potřebují. Z obecnějšího hlediska zvýšila EU svou připravenost na

³⁰ Za účelem posílení odolnosti dopravy EU v dobách krize přijala Komise sdělení o plánu pro mimořádné situace v dopravě (COM(2022) 211 final). Viz také akční plán pro vojenskou mobilitu 2.0: https://defence-industry-space.ec.europa.eu/action-plan-military-mobility-20_en

mimořádné situace na všech úrovních prostřednictvím mechanismu civilní ochrany Unie³¹. V neposlední řadě zajištění odolnosti jednotného trhu vyžaduje koordinovaný přístup na úrovni EU proti rostoucím přeshraničním hrozbám, zejména pro kritická odvětví a infrastrukturu, který je vyvíjen a prováděn pod záštitou bezpečnostní unie.³²

Odolnost rovněž roste s lepší připraveností. Komise navrhla **systém včasného varování (monitorovací systém SCAN)**³³ s cílem poskytnout podklady pro politiku. Tento systém používá celní údaje v kvazireálném čase a zkoumá anomální odchylky v množství a cenách, aby odhalil předběžné náznaky narušení dodavatelského řetězce. Mezi další možné faktory patří nadměrná koncentrace určitých dovozů z omezených zahraničních zdrojů, existence globálních kritických míst v případě zásadně důležitých vstupů, která jsou důsledkem strategických závislostí, nebo náznaky omezené výrobní kapacity EU. **Akt o čípech**³⁴ **navržený v roce 2022** a **návrh evropského aktu o kritických surovinách**³⁵ přijatý souběžně s tímto sdělením pomohou přeměnit výzkum EU na světové úrovni ve vedoucí postavení v průmyslu, a to pomocí investic do evropského průmyslu a podpory mezinárodních partnerství, a stanovit rámec pro zlepšení přístupu k surovinám na jednotném trhu a zvýšit evropskou kapacitu a diverzifikaci vnějších zdrojů surovin.

Průmyslový plán Zelené dohody pro věk s nulovými čistými emisemi³⁶ stanovuje výzvy, kterým v současné době čelí evropský průmysl, a proto navrhuje další opatření na podporu průmyslu s nulovými čistými emisemi. V rámci tohoto plánu Komise navrhla **akt o průmyslu s nulovými čistými emisemi**³⁷ a přijala **dočasný krizový a transformační rámec pro státní podporu**³⁸, který stanoví cílená, dočasná a proporcionální opatření k urychlení konkurenceschopného přechodu Evropy na hospodářství s nulovými čistými emisemi a zároveň brání roztržitému jednotnému trhu. Kromě toho, jak bylo oznámeno v Průmyslovém plánu Zelené dohody, má Komise v úmyslu do léta 2023 navrhnout Evropský fond suverenity s cílem zachovat evropský náskok v oblasti kritických a vznikajících technologií, které jsou důležité pro zelenou a digitální transformaci, a také zajistit soudržnost a zachovat integritu jednotného trhu.

2.4 Jednotný trh jako stimulační faktor a geopolitické aktivum na mezinárodní scéně

Výhody, které jednotný trh přináší, jsou hlavní součástí **celkové přitažlivosti EU jako centra bezpečnosti, stability a otevřených hodnot**. Na EU připadá přibližně 14 %

³¹ https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en.

³² [Například směrnice o odolnosti kritických subjektů \(směrnice \(EU\) 2022/2557\)](#).

³³ Viz monitorovací systém „SCAN“ (Supply Chain Alert Notification – varovná hlášení týkající se dodavatelského řetězce), který zavádí tento přístup spolu s pilotním použitím u solárních fotovoltaických systémů: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/scan-supply-chain-alert-notification-monitoring-system_en.

³⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému polovodičů (akt o čípech), COM(2022) 46 final.

³⁵ COM(2023) 160 final

³⁶ COM(2023) 62 final.

³⁷ COM(2023) 161 final.

³⁸ [Dočasný krizový a transformační rámec \(europa.eu\)](#).

světového obchodu se zbožím³⁹. Kromě postupného rozšiřování v letech 1973 až 2007 se v 90. letech 20. století členské státy ESVO – Island, Lichtenštejnsko a Norsko – rozhodly společně s EU vytvořit Evropský hospodářský prostor, čímž na své země rozšířily čtyři svobody jednotného trhu. Mnoho zemí západního Balkánu a východního sousedství se chce v budoucnu stát členy Unie a jejího jednotného trhu. EU je pevně odhodlána podporovat západní Balkán na jeho cestě k EU.

EU rovněž využívá všech příležitostí k další integraci Ukrajiny do jednotného trhu, například jejím připojením k elektrické rozvodné síti EU, pozastavením dovozních cel na ukrajinský vývoz do EU, vytvořením tras solidarity s cílem zlepšit pohyb zboží a osob a připojením Ukrajiny k evropskému prostoru roamingu za domácích podmínek. Komise se spolu s Ukrajinou zaměří na dohodnutá prioritní opatření⁴⁰, a to i v oblasti zadávání veřejných zakázek, normalizace, průmyslové spolupráce, technických překážek obchodu a posuzování shody⁴¹, s cílem lépe začlenit Ukrajinu do jednotného trhu. Podobné úsilí je vyvíjeno s cílem začlenit obdobným způsobem Moldavsko. EU rovněž začleňuje Ukrajinu a další země Východního partnerství do řady důležitých programů EU, jako je Program pro jednotný trh⁴².

Jednotný trh představuje rovněž sílu pro projekci – **geopolitickou páku**, která posiluje postavení a vliv EU ve světě. Je to hospodářská páteř mezinárodní diplomacie EU. Tento globální vliv má zásadní význam s ohledem na geopolitický vývoj za posledních třicet let a na intenzivnější celosvětovou hospodářskou soutěž s ostatními ekonomikami o velikosti kontinentů. Například během pandemie poskytl rychlý vývoj a registrace očkovacích látek podle přísného režimu EU pro léčivé přípravky⁴³ Evropské unii silnou platformu, díky které mohla řešit onemocnění COVID-19 v celosvětovém měřítku.

Velikost a přitažlivost jednotného trhu EU často vede k tomu, že se společnosti rozhodnou uplatňovat při svých činnostech po celém světě právní předpisy a normy EU. To umožnilo EU přispět k celosvětové prosperitě a k cílům udržitelného rozvoje – udržitelným růstem, vysokou úrovní sociálního zabezpečení, dodržováním práva na soukromí a základních práv⁴⁴ a důraznou ochranou životního prostředí a lidských práv.

Velmi úspěšný je v tomto ohledu Evropský **system normalizace**, a to díky zvláštní úloze harmonizovaných evropských norem, které hospodářským subjektům umožňují prokázat soulad s právními předpisy EU pomocí jedné normy na celém jednotném trhu. Jelikož se

³⁹ https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/key-facts-and-figures/economy_cs.

⁴⁰ Prioritní akční plán pro lepší provádění prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu mezi EU a Ukrajinou.

⁴¹ Komise připravuje půdu pro dohodu o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků s Ukrajinou. Komise se rovněž účastní přípravných prací s Moldavskem s cílem zahájit jednání o dohodě o posuzování shody a akceptaci průmyslových výrobků.

⁴² Za účelem posílení jednotného trhu v praxi byl přijat významný finanční balíček ve výši 4,2 miliardy EUR – Program pro jednotný trh – na podporu řady opatření od zlepšení dozoru nad trhem až po poskytování podpory občanům a podnikům pro řešení problémů, podporu konkurenceschopnosti malých a středních podniků a zlepšení bezpečnosti potravin.

⁴³ [Očkovací látky proti COVID-19 | Evropská agentura pro léčivé přípravky \(europa.eu\)](https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/key-facts-and-figures/economy_cs).

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, GDPR).

normy opírají o nedávnou strategii EU pro normalizaci⁴⁵, jsou důležité pro digitální a zelenou transformaci a mohou EU zajistit celosvětové vedoucí postavení, zejména pokud jde o strategické technologie. Normy mohou rovněž přispět k inkluzivnější společnosti díky zajištění dostupnosti řady běžných výrobků a služeb. Mezinárodní normy hrají také důležitou úlohu nejen při řešení technických překážek obchodu, ale i při usnadňování přístupu společností z EU na mezinárodní trh. S rostoucí geopolitickou úlohou norem je pro zachování hodnot a zájmů EU rovněž klíčové posílit zapojení EU do mezinárodních normotvorných procesů. Za tímto účelem Komise vede strategické dialogy s klíčovými obchodními partnery, jako jsou USA, Japonsko nebo Indie.

Jednotný trh umožnil EU stát se obchodní mocností, která vytváří příležitosti pro podniky EU v zahraničí, šíří naše pravidla a hodnoty, propojuje EU s centry růstu po celém světě, zajišťuje vstupy, které potřebujeme, a podporuje ostatní při dosahování cílů udržitelnosti. EU je obchodním partnerem číslo jedna pro 53 zemí po celém světě, které dohromady představují 48 % světového HDP. **Jednotný trh přispívá k posílení pákového efektu, který zajišťuje, aby otevřenost EU šla ruku v ruce s dodržováním pravidel EU**, například řešením narušení způsobených zahraničními subvencemi⁴⁶ či zákazem zboží pocházejícího z nucené práce⁴⁷ nebo vyráběného environmentálně/sociálně neudržitelnými postupy. Schopnost EU využívat hospodářské nástroje, jako jsou sankce a restriktivní opatření, k zachování mezinárodního řádu opírajícího se o pravidla je navíc založena na dobře fungujícím jednotném trhu s ústřední úlohou v celosvětové ekonomice.

3. CESTA VPŘED – SMĚREM K DALŠÍ INTEGRACI JEDNOTNÉHO TRHU

Výročí jsou příležitostí nejen k ohlédnutí se za minulými úspěchy, ale také ke stanovení očekávání a cílů do budoucna. V rychle se měnícím prostředí je třeba pokračovat v úsilí o zlepšení prosazování pravidel jednotného trhu a o vštípení společné odpovědnosti za jednotný trh na unijní i vnitrostátní úrovni. Pravidla musí být v případě potřeby i nadále přizpůsobována novým výrobkům, službám a obchodním modelům, které pomohou podpořit zelenou a digitální transformaci.

Plně fungující jednotný trh je nezbytným základem dlouhodobé konkurenceschopnosti EU. Sdělení Komise o konkurenceschopnosti, zveřejněné společně s tímto sdělením⁴⁸, stanoví opatření k vytvoření předvídatelného, soudržného a zjednodušeného **regulačního rámce, který podporuje** dlouhodobou konkurenceschopnost, jakož i k zajištění dostupnosti dovedností potřebných pro zelenou a digitální transformaci a pro hospodářský růst a urychlení a zlepšení přístupu k financím.

⁴⁵ Strategie EU pro normalizaci – Stanovování celosvětových norem na podporu odolného, zeleného a digitálního jednotného trhu EU, COM(2022) 31 final.

⁴⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2560 ze dne 14. prosince 2022 o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh.

⁴⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zákazu produktů pocházejících z nucené práce na trhu Unie, COM(2022) 453 final.

⁴⁸ COM(2023) 168 final.

V budoucnu bude Komise spolupracovat se všemi úrovněmi správy a všemi zúčastněnými stranami na plném využití potenciálu jednotného trhu, aby poskytoval pevný základ pro dlouhodobou udržitelnou konkurenceschopnost. V této souvislosti se toto sdělení zaměřuje na dvě klíčové oblasti pro další opatření:

- **prosazování stávajících pravidel jednotného trhu a odstraňování překážek na úrovni členských států**, zejména překážek přeshraničního poskytování služeb, a v průmyslových ekosystémech s největším potenciálem hospodářské integrace (maloobchod, stavebnictví, cestovní ruch, služby poskytované podnikům a odvětví obnovitelných zdrojů energie),
- pokračování **podpory zeleného a digitálního rozměru** jednotného trhu jako zdroje inovací, růstu a konkurenceschopnosti.

3.1 Prosazování pravidel jednotného trhu a odstraňování překážek na úrovni členských států

Občané a podniky mohou plně využívat výhod jednotného trhu pouze tehdy, jsou-li pravidla EU správně prováděna a prosazována⁴⁹. Zajištění správného každodenního provádění pravidel jednotného trhu je kolektivní odpovědností Komise a členských států. Správné uplatňování nařízení se zejména opírá o práci vnitrostátních orgánů, které zajišťují jejich plné provedení.

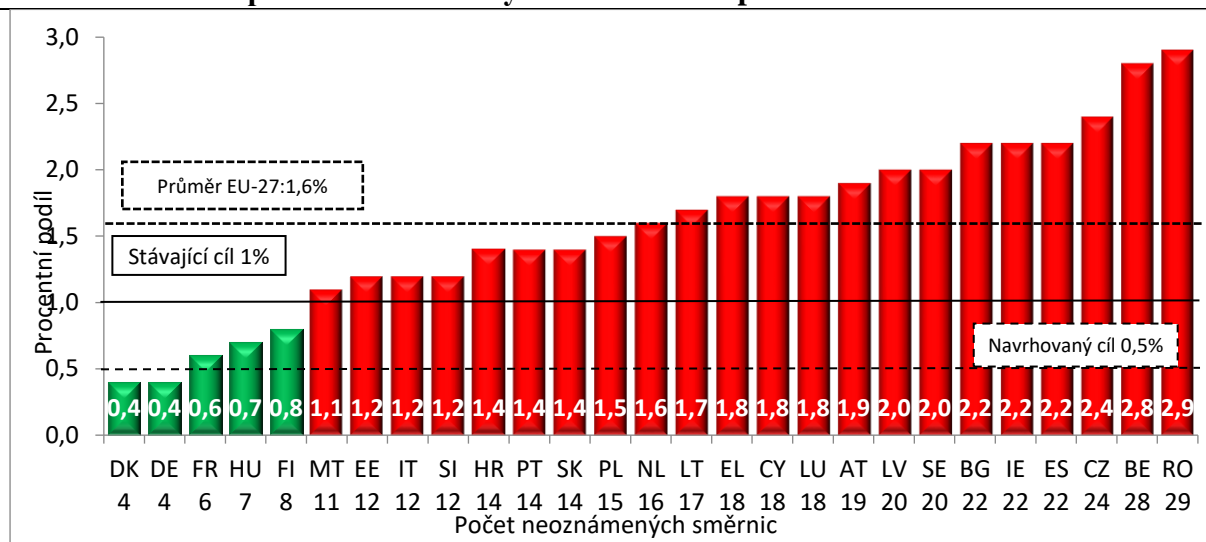
Správné a včasné provedení právních předpisů EU ve vnitrostátním právu má zásadní význam pro to, aby právní předpisy o jednotném trhu dosáhly zamýšlených účinků. Průměrný deficit provádění u směrnic týkajících se jednotného trhu⁵⁰ nyní překračuje 1% prahovou hodnotu stanovenou Evropskou radou v březnu 2007. Dohodnutý cíl splnilo pouze pět členských států (viz graf 3). Směrnice musí být rovněž správně provedeny ve vnitrostátním právu a uplatňovány v praxi, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost problémům spojeným s neodůvodněným ukládáním dalších požadavků nad rámec ustanovení evropského práva (tzv. gold-plating). V tomto případě musí členské státy situaci výrazně zlepšit (viz graf 4).

⁴⁹ Viz také nedávné sdělení Komise „Prosazování práva EU pro Evropu, která přináší výsledky“ (COM(2022)518 final).

⁵⁰ [Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu \(2022\)](#).

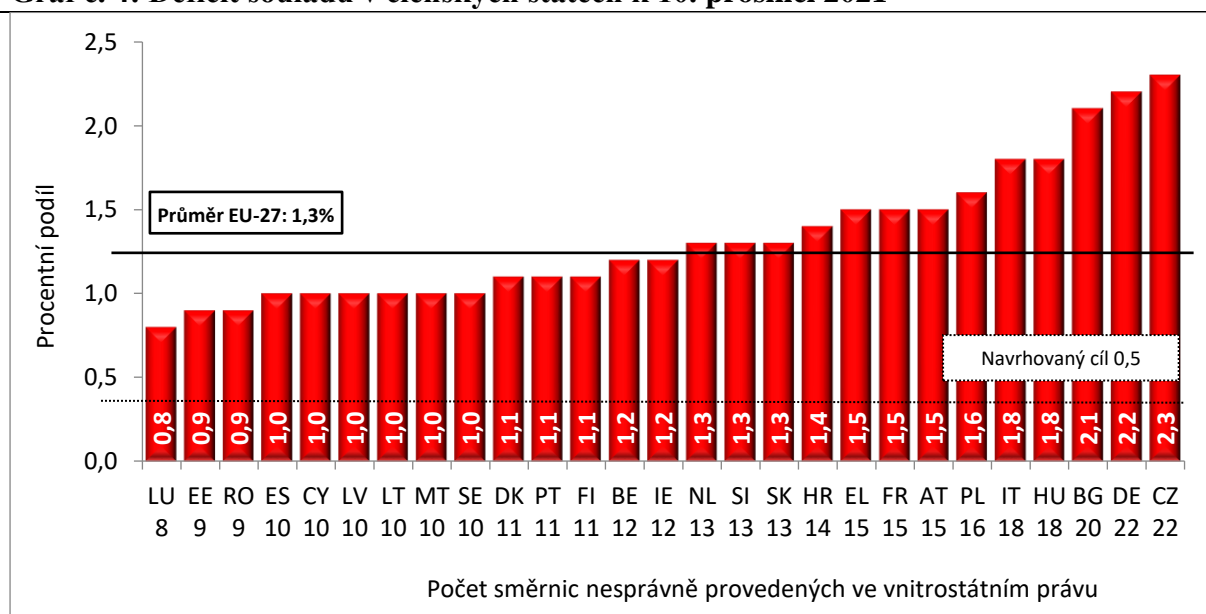
Tato analýza zohledňuje 997 směrnic a 5669 nařízení pro zajištění fungování jednotného trhu platných k 1. prosinci 2021.

Graf č. 3: Deficit provádění v členských státech k 10. prosinci 2021⁵¹

Zdroj: Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu⁵²

Graf č. 4: Deficit souladu v členských státech k 10. prosinci 2021

Zdroj: Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu⁵³

Neexistuje **univerzální přístup** vedoucí k tomu, aby pravidla jednotného trhu dosáhla svého plného potenciálu, ale ve všech případech je k úspěšnému řízení jednotného trhu zapotřebí silná kultura v oblasti dosahování souladu a partnerský duch. Komise je odhodlána spolupracovat s členskými státy na vhodné úrovni v rámci jejich správy na podpoře ambiciózního provádění pravidel jednotného trhu. Kromě spolupráce bude Komise i nadále

⁵¹ Viz poznámky pod čarou 65 až 68, které obsahují podrobnosti o cílech pro deficit v oblasti prosazování práva.

⁵² [Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu \(2022\)](#).

⁵³ [Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu \(2022\)](#).

provádět přísnou politiku prosazování práva, aby zajistila, že společně dohodnutá pravidla EU budou rovněž řádně společně prováděna všemi členskými státy.

Komise sleduje **strategický přístup k prosazování práva** a úspěšně provádí svůj akční plán pro prosazování jednotného trhu z roku 2020⁵⁴, přičemž se zaměřuje na kritické problémy. Mezi tyto patří zajištění svobody usazování, volného pohybu zboží a služeb, včetně mobility odborníků za účelem překonání nedostatku dovedností, zajištění pravidel zadávání veřejných zakázek umožňujících, aby společnosti mohly konkurovat na celém jednotném trhu a aby byly účinně využívány veřejné prostředky, řešení nekalých platebních praktik a zpoždění v platbách a prosazování evropských norem ve prospěch občanů a společností.

V únoru 2023 přijala Komise 24 rozhodnutí o nesplnění povinnosti s cílem odstranit překážky na jednotném trhu služeb a usnadnit fungování podniků v EU⁵⁵. Důrazné prosazování práva ze strany Komise umožnilo uzavřít osmnáct případů nesplnění povinnosti vzhledem ke skutečnému zlepšení jednotného trhu služeb.

Neodůvodněné překážky vznikají, když jsou vnitrostátní právní předpisy v rozporu s pravidly jednotného trhu nebo když jsou tato pravidla na vnitrostátní úrovni prováděna či uplatňována neúplně nebo nedostatečně, a to i v důsledku správní praxe vnitrostátních orgánů. Omezují schopnost podniků prosperovat, zůstat konkurenceschopnými a využívat příležitosti zelené a digitální transformace.

Některé typy překážek se ukázaly jako přetrvávající: 60 % překážek, kterým podniky dnes čelí, je stejného typu, jaký byl hlášen před dvaceti lety⁵⁶. Mnohé tyto překážky se týkají **vnitrostátních právních předpisů a správních postupů**, které musí být v první řadě řešeny přímo členskými státy. Mezi překážky, které zúčastněné strany potvrdily, patří složitost vnitrostátních postupů a nedostatek informací o nich, nepřiměřené vnitrostátní požadavky v oblasti služeb, včetně mobility odborníků, zatěžující správní požadavky na vysílání pracovníků a obtíže týkající se daňového systému v přeshraničním kontextu. Mnoho takových překážek není možné právně zharmonizovat, a proto je i nadále hlavním cílem minimalizovat překážky na vnitrostátní úrovni. Nástroj pro technickou podporu pomáhá členským státům zlepšit veřejnou správu a vytvořit příznivé podnikatelské prostředí.

Služby jsou pro hospodářství EU obzvláště důležité. Představují přibližně 70 % HDP EU a 73 % celkové zaměstnanosti. Služby pokrývají širokou škálu odvětví a mnoho různých činností. V některých odvětvích funguje volný pohyb služeb dobře, což usnadňuje digitální technologie a harmonizovaná pravidla. Jiná odvětví jsou stále převážně domácími trhy, někdy kvůli vnitřním faktorům konkrétní služby (např. regionální nebo celostátní tržní preference). Tam, kde existuje prostor pro větší integraci služeb, jsou překážky obvykle spojeny s **vnitrostátními právními předpisy** v oblasti služeb poskytovaných podnikům, s omezujícími požadavky na vydání povolení v maloobchodní oblasti, s regulačními a správními požadavky,

⁵⁴ Jak je popsáno v příloze 1: Hodnocení provádění akčního plánu pro prosazování jednotného trhu z roku 2020, [Výroční zpráva o jednotném trhu pro rok 2023](#). Všechna opatření dlouhodobého akčního plánu pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu byla provedena nebo zahájena.

⁵⁵ [Volný pohyb služeb: Komise přijímá opatření \(europa.eu\)](#).

⁵⁶ Viz „[30 years of single market – taking stock and looking ahead](#)“, [European Commission 2022](#) (Třicet let jednotného trhu – hodnocení a výhled do budoucnosti)“.

kteří komplikují přeshraniční poskytování stavebních služeb, a s omezeními v cestovním ruchu jak pro přeshraniční poskytování služeb, tak ohledně požadavků na ubytovací služby.

Posílená spolupráce mezi členskými státy a s Komisí a výměna informací, jakož i výměna názorů, zejména v Radě pro konkurenceschopnost, hrají důležitou úlohu při účinném provádění pravidel jednotného trhu, neboť předcházejí a brání porušování právních předpisů EU od samého počátku.

Práce **pracovní skupiny pro prosazování jednotného trhu (SMET)**⁵⁷, zřízené v roce 2020, ukázala významnou hodnotu spolupráce mezi členskými státy a Komisí při řešení konkrétních překážek, s nimiž se podniky z EU setkávají na jednotném trhu. Společná a intenzivní práce v tomto inovativním fóru se zaměřuje na zjednodušení regulačního rámce a minimalizaci správních překážek v konkrétních oblastech. V rámci pracovní skupiny SMET se členské státy dohodly na zjednodušení omezení pro odborníky a podniky poskytující dočasné přeshraniční služby, a na základě osvědčených postupů na odstranění předchozí kontroly kvalifikace u 247 povolání a na přezkoumání a snížení správních požadavků a požadavků na dokumenty.

Pracovní skupina SMET také určila více než osmdesát nejnaléhavějších překážek bezproblémového a rychlého vydávání povolení v oblasti instalace větrných a solárních energetických zařízení. Vzhledem k tomu, že ve výrobě energie z obnovitelných zdrojů působí 50 000 malých a středních podniků, usnadní odstranění těchto překážek udržitelný růst. To také z EU učiní přitažlivější místo pro investice a dobře to doplní návrh aktu o průmyslu s nulovými čistými emisemi, jehož cílem je usnadnit a urychlit investice do projektů výroby technologií přispívajících k nulovým čistým emisím, aby se významně zvýšila výroba solárních panelů, větrných turbín a dalších technologií čisté energie v Evropě. Stávající právní rámec pro vydávání povolení na instalaci zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů (založený na směrnici o obnovitelných zdrojích energie) bude brzy doplněn těmito právními předpisy, pokud jde o harmonizovaný právní rámec, který by rovněž zefektivnil vydávání povolení pro nová průmyslová zařízení, která tyto technologie vyrábějí, včetně projektů velikosti gigatovárny. Komise znovu připomíná významnou hodnotu pracovní skupiny SMET jako nástroje spolupráce s členskými státy při řešení překážek jednotného trhu, a proto se spoléhá na pokračující společné úsilí zaměřené na konkrétní výsledky v tomto rámci.

Pro lepší pochopení překážek, kterým čelí, je rovněž nezbytné pokračovat ve stávajícím **strukturovaném zapojení zúčastněných stran z řad podniků**, a to i v kontextu průmyslového fóra⁵⁸, sítě Enterprise Europe Network, sítě vnitrostátních zmocněnců pro malé a střední podniky a sítě klastrů. Tato práce bude vycházet z analytických zpráv, jako je

⁵⁷ https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/single-market-task-force-continues-tackle-barriers-single-market-2022-11-29_en.

⁵⁸ Průmyslové fórum sdružuje členské státy, podniky všech velikostí, odbory a občanskou společnost, vytváří zpětnou vazbu pro zúčastněné strany a ukazuje stav evropské konkurenceschopnosti. Fórum rovněž počítá s vlastní pracovní skupinou, jejímž úkolem je posuzovat stav jednotného trhu. Rovněž aktivně přispívá k cestám transformace, jež také zohledňují regulační výzvy pro souběžnou zelenou a digitální transformaci a odolnost evropského průmyslu. Vytváří zpětnou vazbu a současně je zdrojem informací o problémech, kterým čelí průmysl, a poskytuje návod, jak se s nimi vypořádat. Fórum se schází na plenárním zasedání dvakrát až třikrát ročně, poslední setkání se uskutečnilo dne 7. března 2023.

výroční zpráva o jednotném trhu a výroční zpráva pracovní skupiny SMET. **Srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu** je užitečným nástrojem pro všechny zúčastněné strany, aby pochopily zbývající překážky a navrhly opatření k jejich odstranění. **Komise bude pečlivě sledovat ukazatele vybrané ze srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu a dalších relevantních zdrojů souvisejících s prosazováním práva a podnikatelským prostředím**, jako jsou deficity provádění a souladu, zadávání veřejných zakázek, zpoždění v platbách ze strany veřejných orgánů a dostupnost digitálních veřejných služeb, jakož i ukazatele vypracované v doporučeních k reformám v oblasti odborných služeb.⁵⁹

Stávající nástroje pro spolupráci by měly být plně využity k dalšímu zlepšení aktivního a praktického řešení problémů jednotného trhu pro občany a podniky, včetně **bezodkladných opatření členských států s cílem zajistit, aby národní centra SOLVIT⁶⁰ měla dostatečné a přiměřené lidské zdroje**. Ukázalo se, že kontrola vnitrostátních opatření před jejich přijetím je zvláště účinná, pokud jde o předcházení rozporům s pravidly jednotného trhu. Službě SOLVIT se v roce 2021 podařilo vyřešit více než 2000 případů⁶¹, přičemž průměrná míra vyřešených případů činila 87 %.

Z mechanismu oznamování podle **směrnice o transparentnosti jednotného trhu (oznamovací systém směrnice o transparentnosti jednotného trhu)⁶²** se stal skutečně preventivní nástroj, který v rané fázi posiluje dialog a spolupráci mezi členskými státy a Komisí, například pokud jde o dopravu s nízkými emisemi nebo recyklaci a snižování množství odpadu.

S cílem zlepšit soulad s pravidly jednotného trhu má Komise v úmyslu **zjednodušit oznamovací povinnosti členských států vytvořením jednotného oznamovacího kontaktního místa** pro oznámení týkající se jednotného trhu. Vzhledem k tomu, že členské státy musí v současné době používat různé nástroje pro oznamování, zřízené podle různých právních předpisů týkajících se jednotného trhu, jednotný portál pro oznamování umožní členským státům dokončit všechna oznámení na jednom místě.

V oblasti služeb Komise rovněž spouští prioritní proces pro společné řešení **překážek volného pohybu služeb v průmyslových ekosystémech s vysokým obsahem služeb**, které nedosáhly svého potenciálu přeshraničního obchodu, s členskými státy. Těmito ekosystémy jsou zejména stavebnictví, maloobchod, cestovní ruch a služby poskytované podnikům.

⁵⁹ Podle srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu bylo u dvou třetin členských států poslední hodnocení poskytování digitálních veřejných služeb podnikům velmi vysoké (přibližně 80 nebo více). Naproti tomu v roce 2022 vykázalo 19 z 27 členských států vyšší zpoždění v platbách ze strany veřejných orgánů než v roce 2019. Ukazatele zadávání veřejných zakázek celkově naznačují stabilní situaci s mírným zlepšením. V několika členských státech však existuje prostor pro další pokrok v oblastech, jako je podíl zadávacích řízení na veřejné zakázky s jediným uchazečem a podíl přímých uzavření smlouvy. Pokud jde o odborné služby, ukazuje srovnávací přehled malý (pokud vůbec nějaký) pokrok v letech 2007 až 2021 v oblasti snížení regulačních překážek pro vstup do povolání a jeho výkon. Právní služby zůstávají na jednotném trhu nejchráněnějším povoláním.

⁶⁰ Národní centra SOLVIT – Evropská komise (europa.eu).

⁶¹ SOLVIT's Helping Hand in the Single Market: slavíme dvacet let (Pomocná ruka služby SOLVIT na jednotném trhu: slavíme dvacet let) https://ec.europa.eu/solvit/docs/2022/anniversary_report_web_en.pdf.

⁶² [Směrnice o transparentnosti jednotného trhu – EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX:32019L0690).

Mnoho překážek vzniklo neúmyslně – často jsou výsledkem různých postupů, které byly v různých členských státech navrženy v různých dobách a jsou zaměřeny na vnitrostátní nebo místní specifika. Nemusí být jednoznačně v rozporu se Smlouvou nebo harmonizovanými pravidly. Přesto však mohou přeshraniční obchod výrazně narušovat. Navzdory přínosům, které můžeme všichni získat z plynulejších výměn, mohou praktickým řešením stát v cestě také silné soukromé zájmy, další politicky viditelnější priority a/nebo jednoduše síla setrvačnosti. Komise nemůže být jediným hlasem v zájmu jednotného trhu a jednat prostřednictvím své donucovací pravomoci a pravomoci zprostředkovávat jednání. Jednotný trh rovněž potřebuje zvláštní hlas v rámci vnitrostátních správních orgánů. Komise proto všem členským státům navrhuje zřídit zvláštní **úřad pro jednotný trh k řešení překážek jednotného trhu**. Takový úřad by měl mít vedoucí postavení, dostatečné zdroje a trvalé pověření aktivně upozorňovat na problémy a navrhopvat řešení v rámci vnitrostátního rozhodovacího systému⁶³. Tato práce by doplňovala nástroje pro spolupráci, jako jsou služba SOLVIT a pracovní skupina SMET, a mohla by přispět zejména k řešení zbývajících překážek pro služby.

Předcházení vzniku nových překážek obchodu je mimořádně důležité a týká se zejména odvětví služeb, kde rozmanitost vnitrostátních právních předpisů a silné soukromé zájmy omezují schopnost dosáhnout větší integrace na jednotném trhu. **Směrnice o službách** ukládá členským státům povinnost zajistit, aby nové předpisy, které zavedou, byly odůvodněné a přiměřené, zejména pokud jde o omezení, jako jsou územní omezení, pravidla vlastnictví společnosti nebo pevné sazby. Směrnice o službách také ukládá členským státům povinnost oznámit tyto nové požadavky Komisi a ostatním členským státům.

Kromě toho poskytuje **směrnice o testu přiměřenosti** od roku 2020 členským státům rámec pro posouzení jakýchkoli nových vnitrostátních pravidel a pro vysvětlení, proč jsou nediskriminační a přiměřená, ještě před jejich vstupem v platnost. Vztahuje se však pouze na část ekonomiky služeb, konkrétně na regulované odborné služby. Komise má v úmyslu společně s členskými státy prozkoumat, jak co nejlépe využít tento rámec pro služby obecně, a nikoli jen pro povolání. Bude tak činit přizpůsobením nástroje pro oznamování v rámci směrnice o službách a poskytnutím dalších cílených pokynů členským státům pro uplatňování těchto kritérií přiměřenosti. To významně přispěje k lepší a méně restriktivní regulaci a zabrání využívání nákladného a zbytečně konfrontačního prosazování *ex-post*.

Velká skupina členských států začala spolupracovat s Komisí s cílem dobrovolně zavést **společné elektronické prohlášení pro vyslané pracovníky**⁶⁴. Komise vyzývá všechny členské státy, aby usilovaly o dokončení této práce do konce roku 2023.

K posílení provádění a prosazování pravidel jednotného trhu a k plnění předchozích závazků je zapotřebí **nový politický závazek** na všech úrovních⁶⁵. Komise bude o **výsledcích**

⁶³ Jeho úloha by měla být přizpůsobena různým správním systémům, např. federálním nebo naopak výrazně decentralizovaným systémům.

⁶⁴ Na začátku roku 2023 a po konzultacích a studii proveditelnosti se dvacet členských států dohodlo na vytvoření společného formuláře, jak bylo oznámeno v aktualizaci průmyslové strategie na rok 2021.

⁶⁵ Cíl omezující deficit provádění na 1 % (procentní podíl směrnic týkajících se jednotného trhu, které dosud nebyly Komisi zcela oznámeny) stanovený Evropskou radou, Brusel, 8.–9. března 2007, a cíl omezující deficit provádění na 0 % u směrnic, jejichž provedení ve vnitrostátním právu je opožděné o více než dva roky, stanovený Evropskou radou, Barcelona, 15.–16. března 2002.

srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu pravidelně informovat vnitrostátní orgány odpovědné za jednotný trh, zejména v Radě pro konkurenceschopnost. Diskuse by měla posoudit pokrok při dosahování cílů, určit případná další opatření pro zlepšení výkonnosti členských států při prosazování pravidel jednotného trhu a snižování zbytečných a nepřiměřených překážek.

Komise odkazuje na svou předchozí výzvu členským státům, aby se zavázaly omezit deficit provádění u všech směrnic na 0,5 %⁶⁶ a na 0 % v případě směrnic, jejichž provedení ve vnitrostátním právu je zpožděné o více než dva roky⁶⁷. Komise rovněž odkazuje na svůj předchozí návrh na omezení deficitu souladu na 0,5 % u všech směrnic⁶⁸. V případech neoznámení prováděcích opatření Komise dále navrhla cíl v podobě dvanácti měsíců od zaslání výzvy k vyřešení případu nebo postoupení případů nesplnění povinnosti Soudnímu dvoru⁶⁹.

Na základě výše uvedených prvků **Komise navrhuje stanovit konkrétní cíle pro prosazování** za účelem **omezení deficitu provádění i deficitu souladu na 0,5 %**. Navrhuje také stanovit **referenční hodnotu pro službu SOLVIT**, přičemž jejím cílem je vyřešit nejméně 90 % případů do dvanácti měsíců v každém členském státě. Komise bude rovněž sdělovat své připomínky k pokroku při řešení překážek jednotného trhu v kontextu nástrojů pro spolupráci, jako je pracovní skupina SMET.

3.2 Pokračování podpory zeleného a digitálního rozměru jednotného trhu

Jednotný trh bude klíčový pro **zelenou transformaci EU a pro oběhové hospodářství**. Aby EU mohla zajistit hospodářství s nulovými emisemi, musí si udržet vedoucí postavení v odvětví čistých technologií a svou konkurenční výhodu v oblasti dekarbonizace. Musíme efektivněji využívat materiály a další zdroje a přejít k oběhovému hospodářství, které zachovává hodnotu materiálů ve výrobcích a minimalizuje odpad. V současnosti je zaváděn akční plán pro oběhové hospodářství s ambiciózními cíli na podporu zelené a digitální transformace.

Společná pravidla platná v celé EU usnadní podnikům vypořádat se s touto výzvou a tím dosáhnout našich cílů – případně i na celosvětové úrovni. **Pravidla pro ekodesign udržitelných výrobků** usnadňují a zvyšují rekuperaci a recyklaci materiálů z výrobků na konci jejich životního cyklu, čímž minimalizují vznik odpadu. **Iniciativa týkající se pasu výrobku** umožní spotřebitelům a hospodářským subjektům snadný přístup k informacím o souladu výrobků s předpisy, jakož i o obsahu recyklovaného a recyklovatelného materiálu ve výrobcích.

Rámec EU pro udržitelné financování nabízí nástroje, které pomáhají soukromému kapitálu investovat do zelených činností a financovat transformaci. Taxonomie EU nabízí seznam

⁶⁶ Cíl omezující deficit provádění na 0,5 % navržený Komisí v aktu o jednotném trhu, KOM/2011/0206.

⁶⁷ Cíl omezující deficit provádění na 0 % u směrnic, jejichž provedení ve vnitrostátním právu je zpožděné o více než dva roky, stanovený Evropskou radou, Barcelona, 15.–16. března 2002.

⁶⁸ Cíl omezující deficit souladu na 0,5 % navržený Komisí v aktu o jednotném trhu, KOM/2011/0206.

⁶⁹ Sdělení Komise – Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování, C(2016) 8600.

udržitelných hospodářských činností šitých na míru investorům, kteří hledají čisté technologie a udržitelné investice.

Ačkoliv současná koncepce trhu EU s elektřinou po mnoho let zajišťovala účinný a dobře integrovaný trh, který motivoval k zavádění technologií využívajících energii z obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů a čistých flexibilních technologií, nedávná energetická krize poukázala na řadu nedostatků, které vystavily domácnosti a společnosti významným cenovým výkyvům s dopadem na jejich účty za elektřinu. V reakci na tuto krizi přijala EU soubor opatření pro ceny energií, která mají řešit vysoké ceny (včetně podpory příjmů, daňových úlev a opatření na úsporu a skladování plynu), jakož i plán REPowerEU s dalšími opatřeními a finančními prostředky na podporu energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů s cílem snížit závislost na ruských fosilních palivech. Komise navrhla reformu uspořádání trhu s elektřinou⁷⁰.

Digitalizace je všudypřítomná a je součástí našeho každodenního života. Je klíčovým faktorem konkurenceschopnosti Unie a prosperity a blahobytu našich společností. **Akt o digitálních službách** a **akt o digitálních trzích** svěřují Komisi nové přímé, vyšetřovací a donucovací pravomoci, které jsou již známy v některých jiných oblastech, jako jsou předpisy týkající se hospodářské soutěže nebo finanční nařízení. Komise je odhodlána přijmout veškerá nezbytná vyšetřovací a donucovací opatření a využít své pravomoci v oblasti dohledu vůči velkým on-line platformám a velmi velkým on-line vyhledávačům, a to i v případě, kdy plní roli strážců, pokud nebudou dodržovat své povinnosti stanovené v aktu o digitálních službách a v aktu o digitálních trzích.

Evropané na celém jednotném trhu potřebují přístup ke **spolehlivé, rychlé a bezpečné konektivité** v celé Unii, která zajistí, aby všechny kritické infrastruktury v EU, včetně elektronických komunikací a digitálních infrastruktur, byly vysoce bezpečné. Souběžně s návrhem **aktu o gigabitové infrastruktuře**, který byl přijat dne 23. února, zahájila Komise rozsáhlou průzkumnou konzultaci o budoucnosti odvětví konektivity. Konzultace se rovněž zabývá tím, jak můžeme **přejít ke skutečnému jednotnému trhu elektronických komunikací**. Z něj by v konečném důsledku těžili občané, neboť by jim poskytl lepší a cenově dostupnější telekomunikační služby.

Cílem evropské strategie pro data z roku 2020 je vytvořit skutečný jednotný trh s daty, na němž jsou plně dodržována evropská pravidla pro ochranu soukromí a údajů a existuje právní jasnost, kdo má přístup k datům a může je využívat a za jakých podmínek. V únoru 2022 navrhla Komise akt o datech s cílem vytvořit základní rámec, který má zajistit spravedlnost v digitálním prostředí, stimulovat konkurenceschopný trh s daty, přinést příležitosti pro inovace podložené daty a více zpřístupnit data všem. Tento obecný rámec bude podpořen vytvořením a propojením **společných evropských datových prostorů** ve strategických odvětvích a oblastech veřejného zájmu.

Současně se zveřejněním tohoto sdělení **spouští Komise datový prostor pro zadávání veřejných zakázek**⁷¹, který zajistí dostupnější a kvalitnější údaje o zadávání veřejných

⁷⁰ COM(2023) 148 final.

⁷¹ C(2023) 1696.

zakázek, jež představují přibližně 2 biliony EUR (téměř 13,6 % HDP EU)⁷². Tento datový prostor vytvoří rovné podmínky pro podniky, které budou moci předkládat nabídky týkající se veřejných zakázek kdekoli v EU. Bude to obzvláště užitečný nástroj pro malé a střední podniky. Pomůže zadavatelům veřejných zakázek a podnikům zlepšit jejich investiční a nabídkovou strategii a všem zúčastněným stranám poskytne větší transparentnost a lepší zhodnocení finančních prostředků.

Navrhovaný **evropský prostor pro zdravotní data** nejen posílí postavení jednotlivých pacientů, nýbrž také umožní výzkum a inovace v oblasti zdraví v evropském měřítku⁷³. Rovněž je třeba řešit nadměrnou roztržitost jednotného trhu s léčivými látkami za účelem snazšího pohybu léčivých přípravků ve prospěch pacientů v EU.

Po desetiletích diskusí se v červnu 2023 konečně stane skutečností jednotný patent. To znamená **již dlouhou dobu nutné prohloubení jednotného trhu v oblasti technologií**. Patenty představují nejmocnější z práv duševního vlastnictví a mají zásadní význam pro investice do digitální transformace. Simulace naznačují, že jednotný patent by mohl přinést zvýšení ročních přímých zahraničních investic do EU o 1,8 miliardy EUR⁷⁴. Jednotný patent bude doplněn o reformu patentů, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem, **kteřá stanoví globální normy udělování licencí** způsobem, který bude maximalizovat investice do výzkumu a vývoje ze strany majitelů a vykonavatelů patentů EU, jejichž využití je nezbytné k dodržení technických norem.

Digitalizace stále více usnadňuje občanům přeshraniční výkon jejich práv na sociální zabezpečení. Komise v průběhu roku 2023 předloží iniciativu ohledně **digitalizace koordinace sociálního zabezpečení** v souvislosti s prací na pilotním projektu týkajícím se evropského průkazu sociálního zabezpečení⁷⁵. Tato iniciativa představí, jak digitalizace v této oblasti usnadní výkon práv občanů na sociální zabezpečení v celé Evropě, a podpoří tak volný pohyb osob a mobilitu pracovníků. Popíše pokrok v digitalizaci sociálního zabezpečení, hlavní výzvy a příležitosti a vazby s dalšími digitálními iniciativami a stanoví jasné milníky do roku 2030, které podpoří dlouhodobější vizi Komise týkající se interoperabilnějších a vzájemně více propojených systémů sociálního zabezpečení.

EU hraje aktivní úlohu také v oblasti daňových politik, jejímž cílem je řešit narušení a zajistit řádné fungování jednotného trhu. Například návrh **DPH v digitálním věku**⁷⁶ významně přispěje k posílení jednotného trhu zjednodušením povinností obchodníků týkajících se DPH, zejména malých a středních podniků, a navržením požadavku na digitální výkaznictví, což

⁷² K dnešnímu dni je k dispozici jen malý zlomek údajů, a to z pouhých 20 % všech nabídkových řízení, přičemž tyto údaje lze za účelem analýzy vyhledat na jednom místě, a to v databázi EU Tenders Electronic Daily (TED). Plných 80 % údajů je pak rozptýleno v různých formátech a ve více systémech v členských státech.

⁷³ [Evropský prostor pro zdravotní data \(europa.eu\)](https://europa.eu/evropsky-prostor-pro-zdravotni-data).

⁷⁴ <https://www.epo.org/service-support/publications.html?pubid=162#tab3>.

⁷⁵ Tento průkaz doplňuje systém elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení, který umožňuje výměny mezi orgány díky snazším interakcím a výměnám mezi mobilními občany, institucemi sociálního zabezpečení a dalšími příslušnými orgány veřejné správy (např. úřady práce a poskytovateli zdravotní péče), což umožňuje ověření nároků na sociální zabezpečení v reálném čase, a to i ze strany subjektů, které nemají přístup k systém elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení.

⁷⁶ Viz (COM(2022)701 final).

https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/value-added-tax-vat/vat-digital-age_en.

zabrání další roztříštěnosti v EU. Návrh s názvem „Podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů“, který se v současné době připravuje, zavede jednotný soubor pravidel pro daň z příjmu právnických osob pro EU, čímž bude vytvořen jednotný přístup ke zdanění podniků v celé EU.

Komise navíc připravuje ambiciózní **reformu celní unie**, která dále posílí spolupráci mezi celními orgány a orgány dozoru nad trhem, a to začleněním centralizované analýzy údajů pro řízení rizik a komplexnější a strukturovanější výměny údajů z více zdrojů. Aby podniky z EU prosperovaly navzdory novým geopolitickým výzvám a udržely si svá výrobní zařízení na jednotném trhu, je nanejvýš důležité zachovat jeho integritu a rovné podmínky s výrobcí ze třetích zemí. Klíčovým cílem reformy celních orgánů je tedy účinnější a efektivnější prosazování pravidel EU na vnějších hranicích, včetně zákazů a omezení⁷⁷.

Úspěšný přechod na zelenou a digitální ekonomiku vyžaduje pracovníky s potřebným vzděláním a dovednostmi. Celkem 77 % společností již nyní prohlašuje, že má potíže najít zaměstnance s potřebnými dovednostmi⁷⁸. Klíčovým nástrojem, který společně zajistí přístup k dovednostem, kdykoli a kdekoli je potřebují, je **systém EU pro profesní mobilitu**, který od roku 1997 umožnil již 800 000 lidem vykonávat své povolání v jiném členském státě. Od roku 2013 usnadňuje mobilitu **zavedení evropského profesního průkazu a společné závěrečné zkoušky odborné přípravy**, ale pouze u omezeného počtu povolání. Aby bylo možné využít tento potenciál a zrychlit a usnadnit uznávání odborných kvalifikací v jiných členských státech pro více lidí, prozkoumá Komise s členskými státy možnost širšího využití těchto a podobných nástrojů. Komise navíc v roce 2023 předloží **návrh na usnadnění uznávání kvalifikací státních příslušníků třetích zemí** s cílem zatraktivnit jednotný trh pro talentované a kvalifikované pracovníky ze zemí mimo EU. Komise bude rovněž v rámci pilotního projektu testovat evropské osvědčení o digitálních dovednostech, jehož cílem je zajistit minimální úroveň kvality digitálních dovedností a jejich prohlubování a uznávání v celé EU. Současně do roku 2025 dokončíme Evropský prostor vzdělávání, který dále obohatí digitální a zelený rozměr vzdělávacích systémů členských států, usnadní studujícím a učitelům práci na celém jednotném trhu a zjednoduší spolupráci výzkumných pracovníků a univerzit.

* * *

4. ZÁVĚRY

⁷⁷Dalším příkladem posílené spolupráce celních orgánů a orgánů dozoru nad trhem je nedávno přijaté nařízení o zřízení jednotného portálu Evropské unie pro oblast celnictví, které zajišťuje propojení vnitrostátních celních systémů: nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2399 ze dne 23. listopadu 2022, kterým se zřizuje jednotný portál Evropské unie pro oblast celnictví a mění nařízení (EU) č. 952/2013, Úř. věst. L 317, 9.12.2022, s. 1.

⁷⁸ [Výroční zpráva o jednotném trhu pro rok 2023](#), s. 23.

Z jednotného trhu mají z hospodářského, sociálního a geopolitického hlediska prospěch občané, podniky i EU jako celek. I když jsou tyto přínosy nesporné, je třeba pokračovat v dalším společném úsilí, aby **bylo možné prozkoumat a nalézt řešení**, která by dále těžila z dosud nevyužitého potenciálu. Jednotný trh se bude muset i nadále **přizpůsobovat novým skutečnostem** z hlediska geopolitického prostředí a technologického vývoje, zelené a digitální transformaci a potřebě posílit dlouhodobou konkurenceschopnost a produktivitu EU.

Vytvoření jednotného trhu před třiceti lety bylo výsledkem společné snahy. Při **pohledu do budoucna** musíme v kontextu těchto nových skutečností i nadále maximalizovat výhody jednotného trhu. Zaprvé, je třeba znovu se zaměřit na řešení překážek v oblastech, které jsou pro celé hospodářství nejdůležitější, jako jsou služby, kapitálové trhy, trhy s energií, digitální trhy a trhy s daty. Zadruhé, donucovací činnosti musí cílit na oblasti s nejvyšším nevyužitým potenciálem, jako jsou služby poskytované podnikům, maloobchod, stavebnictví a cestovní ruch. Zatřetí, jsou zapotřebí jasné referenční hodnoty pro řešení deficitů v souvislosti s prováděním a uplatňováním pravidel EU snižováním správním překážek a zlepšováním podnikatelského prostředí.

Komise bude sledovat pokrok na základě srovnávacího přehledu výsledků v oblasti jednotného trhu a dalších relevantních zdrojů souvisejících s prosazováním práva a podnikatelským prostředím, jakož i pokrok v rámci služby SOLVIT a nástrojů pro spolupráci, jako je pracovní skupina SMET.

Na základě výše uvedených prvků budou zprávy Komise o pokroku při **prosazování a provádění pravidel jednotného trhu a o řešení překážek jednotného trhu** podkladem pro **diskuse v Radě a Evropské radě**. Komise vyzývá hlavy států a předsedy vlád, aby v rámci každoročního jarního zasedání Evropské rady prodiskutovali příslušný vývoj.

To vše bude vyžadovat **společnou snahu všech subjektů** – Evropského parlamentu, členských států, Komise i podniků, malých a středních podniků a organizací občanské společnosti –, přičemž každý z nich má svoji vlastní úlohu.

Komise vyzývá vedoucí představitele, vlády, zákonodárce a sociální partnery, aby letošní výročí jednotného trhu brali jako **příležitost ke zdvojnásobení úsilí o to, aby byl jednotný trh pro lidi a podniky i nadále přínosem a přinesl jim ještě větší výhody**. Je třeba neustále uvažovat o tom, jak posunout jednotný trh v průběhu příštích třiceti let kupředu.